

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 5 april 2022

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 21 mars.

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Direktiv om införande av en global, lägsta skattenivå för multinationella koncerner i unionen
  - Beslutspunkt

Rådet väntas anta en allmän riktlinje om ordförandeskapets kompromissförslag om kommissionens direktivförslag om en global minimiskatt för multinationella företag inom EU.

Överläggning med skatteutskottet ägde rum den 17 februari och 22 februari 2022. Överläggning med skatteutskottet planeras till den 31 mars 2022. Samråd med EU-nämnden om direktivförslaget ägde rum den 14 januari och den 11 mars 2022.

Kommissionen presenterade den 22 december 2021 ett förslag till direktiv om en global minimiskatt för multinationella företag inom EU. Syftet med direktivet är att genomföra de modellregler avseende en global minimibeskattningsnivå på 15 procent som arbetats fram inom ramen för

OECD/G20 *Inclusive Framework on base erosion and profit shifting* (BEPS), förkortat IF.

Förslaget beskrivs närmare i faktagromemoria 2021/22: FPM46.

Efter förhandlingar i rådet är nu direktivförslaget i linje med OECD:s modellregler. Förhandlingarna i rådet har bland annat rört frågor om tid för genomförande i EU:s medlemsstater, valmöjlighet till en nationell *top up*-skatt, sanktionsregler och beaktande av så kallade *safe harbours*, samt tydliga kopplingar till att genomförandet av direktivet i EU ska ta hänsyn till det arbete som gjorts inom OECD.

Förslag till svensk ståndpunkt

Syftet med kommissionens förslag om en global minimibesättning är att implementera OECD:s modellregler inom EU. Sverige ställer sig positivt till en global minimibesättning och att implementeringen i EU sker genom ett direktiv. Det är viktigt att ett system för en global minimibesättning uppnår en lämplig balans mellan komplexitet och effektivitet. Det ska vara förutsebart, proportionerligt och träffsäkert utifrån syftet. Det är av central betydelse att direktivet är i linje med OECD:s modellregler om en global minimibesättning och att tiden för genomförande av direktivet tar hänsyn till medlemsstaternas interna lagstiftningsprocesser.

Ordförandeskapets inriktning i kompromissförslaget är nu, efter förhandlingar i rådet, i linje med OECD:s modellregler.

Kompromissförslaget beaktar även den nu antagna kommentaren till modellreglerna och OECD:s pågående arbete med detaljerade genomförandebestämmelser. Vidare har Sveriges behov av längre tid för genomförande av direktivet tillgodosetts. Regeringen kan mot denna bakgrund stödja att en allmän riktlinje avseende ordförandeskapets kompromissförslag till rådets direktiv om en global minimiskatt för multinationella företag inom EU antas.

4. Övriga frågor

- a) (ev.) Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster
  - Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

5. Ekonomiska och finansiella aspekter av krisen i Ukraina

- Diskussionspunkt

Rådet väntas ha en diskussion om ekonomiska och finansiella aspekter av krisen i Ukraina.

Det aktuella ärendet har inte behandlats i riksdagen tidigare.

EU har vidtagit ett flertal restriktiva åtgärder mot Ryssland och Belarus med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina. På det finansiella området kan bland annat nämnas:

- Åtgärder för att begränsa tillgången till EU:s kapitalmarknader för den ryska staten, vissa statligt ägda banker och företag samt vissa privata banker.
- Förbud mot transaktioner med ryska och belarusiska centralbankerna, vilket innebär att deras tillgångar i EU och partnerländer har frysts.
- Sju ryska och tre belarusiska banker har stängts ute från Swift-systemet.
- Förbud mot försäljning av nyutgivna överlåtbara värdepapper utgivna i euro till ryska och belarusiska kunder.
- Förbud mot överföring av sedlar utgivna i euro till Ryssland och Belarus.
- Förbud mot tillhandahållande av kreditvärderingstjänster till ryska personer eller företag.

EU har därtill agerat för att stödja Ukraina genom ett makrofinansiellt stöd på 1,2 miljarder euro. Den första delen av stödet (600 miljoner euro) var utbetalad den 18 mars.

Ekonomiska analyser av krigets påverkan på EU:s ekonomi präglas av stor osäkerhet. Enligt OECD och ECB inkluderar potentiella negativa effekter dämpad ekonomisk tillväxt och ökad inflation i euroområdet för 2022. Bland framträdande risker nämns återverkningar på finansmarknaden, fortsatt höga priser på energi och råvaror samt störningar i distributionskedjor.

Den 2 mars presenterade kommissionen ett meddelande med vägledning för den finanspolitiska inriktningen i EU under 2023. Meddelandet presenterades med anledning av översynen av den ekonomiska styrningen i EU och att undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är aktiverad sedan covid-19-pandemins inledning. Kommissionen anger att den fortsatt planerar för att undantagsklausulen ska avaktiveras 2023, och att ingen medlemsstat kommer försättas i underskottsförfarande under våren 2022. Samtidigt konstateras att det ekonomiska läget är osäkert, och att en reviderad bedömning av frågor som relaterar till den finanspolitiska inriktningen kan bli aktuell i samband med att vårprognosen publiceras i maj.

Den 8 mars publicerade kommissionen meddelandet *RePowerEU*. Meddelandet syftar till att inleda arbetet med att utforma en plan för att göra EU mindre beroende av fossila bränslen från Ryssland, men innefattar också vägledning kring åtgärder som EU:s medlemsstater kan vidta för att ge ekonomiskt stöd till sårbara hushåll och företag i ljuset av höga energipriser.

Den 23 mars presenterade kommissionen ett meddelande som innehåller inledande analyser, inklusive för- och nackdelar, av ett antal alternativ för att hantera de höga energipriserna på elektricitet och gas. Det handlar om olika typer av stöd och regleringar. Kommissionen nämner också att den överväger att återkomma med vägledning, bland annat kring EU:s energiskattedirektiv, för att undvika snedvridning på den inre marknaden.

Det rör sig inte huvudsakligen om nya initiativ på det ekonomiska området, utan om åtgärder som medlemsstaterna kan vidta på nationell nivå inom ramen för befintliga EU-regelverk.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen står redo att vidta utökade restriktiva åtgärder mot Ryssland och Belarus vid behov, samt att verka för ett effektivt genomförande av dessa åtgärder. Risker att sanktioner kringgås bör analyseras vidare och åtgärder vidtas om så behövs.

Regeringen konstaterar att de ekonomiska utsikterna är osäkra, och att det kommer bli viktigt att följa utvecklingen noga. Regeringen betonar vikten av att EU:s regelverk främjar sunda offentliga finanser, och menar att medlemsstaternas finanspolitik och tillämpningen av EU:s finanspolitiska ramverk bör röra sig mot en normalisering.

Givet det osäkra läget i omvärlden är det samtidigt viktigt att medlemsstaterna kan anpassa sin finanspolitik vid behov. Regeringen konstaterar att det är upp till varje medlemsstat att besluta om finanspolitiska åtgärder. Merparten av de åtgärder som vidtas för att hantera negativa konsekvenser av krisen kommer och bör vidtas på nationell nivå. Regeringen välkomnar på ett generellt plan insatser för att underlätta för medlemsstaterna i detta avseende, inom ramen för befintliga EU-regelverk. Regeringen menar att denna typ av åtgärder ska vara välriktade, tillfälliga och värna den inre marknadens funktionssätt. Samtidigt är det viktigt att man inte inför kontraproduktiva stimulanser till ekonomin i ett ekonomiskt läge med inflationstryck och utbudsstörningar.

Regeringen anser vidare att EU bör verka för att ge ytterligare ekonomiskt stöd till Ukraina. Regeringen anser att eventuella stödåtgärder på EU-nivå bör finansieras genom omprioritering av medel som redan finns i EU:s fleråriga budgetram för 2021–2027 och inte genom exempelvis ytterligare gemensam upplåning.

6. (ev.) Ekonomisk återhämtning

a) Lägesrapport om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens

- Diskussionspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), med möjlighet till diskussion.

Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020. Finansutskottet fick senast information om processen för återhämtnings- och resiliensplanernas genomförandebeslut den 22 februari 2022. Samråd med EU-nämnden om RRF har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 14 januari 2022.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021.

Förslaget beskrivs närmare i faktapromemoria 2019/20: FPM52.

Enligt förordningen ska medlemsstaterna lämna in återhämtnings- och resiliensplaner till kommissionen för att erhålla ekonomiskt stöd från RRF.

Planerna ska godkännas genom att rådet antar genomförandebeslut. Planerna ska redogöra för vilka reformer och investeringar medlemsstaterna avser att genomföra, ange tidsbestämda mål och delmål för dessa åtgärder, samt förklara hur de planerade åtgärderna uppfyller de kriterier som anges i förordningen. Åtgärderna ska bland annat bidra till att effektivt hantera relevanta landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen samt bidra till den gröna och digitala omställningen. I planerna ska det också anges hur de föreslagna åtgärderna bidrar till jämställdhet.

Hittills har 26 medlemsstater lämnat in sina återhämtnings- och resiliensplaner. Genomförandebeslut har godkänts av rådet för 22 medlemsstater. Kommissionen väntas lägga fram ytterligare förslag på genomförandebeslut inom kort.

Förhandsutbetalningar är verkställda för de länder som ansökt om detta och vars återhämtningsplaner har godkänts av rådet. Vad gäller sedvanliga utbetalningar kan medlemsstaterna ansöka om dessa upp till två gånger per år. Det är kommissionen som fattar beslut om utbetalning efter att ha granskat huruvida landet uppfyllt de fastställda milstolparna och målen. Hittills har utbetalningar beviljats Spanien och Frankrike.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar information om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens.

b) Rådets genomförandebeslut

- Beslutspunkt

I skrivande stund väntas inget förslag till genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens läggas fram för behandling av rådet på mötet den 5 april.

7. Förberedelser inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer och IMF:s vårmöte: Europeiska unionens mandat för G20; uttalande till Internationella monetära och finansiella kommittén (IMFC)

- Beslutspunkt

Rådet väntas förbereda de möten som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMFC håller den 20–21 april. Som ett led i dessa förberedelser ska rådet godkänna EU:s gemensamma positioner till G20-mötet den 20 april och EU:s gemensamma uttalande till IMFC-mötet den 21 april.

Ärendet har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Både de gemensamma positionerna till G20-mötet och uttalandet till IMFC-mötet behandlar den ryska invasionen av Ukrainas påverkan på europeisk och global säkerhet, stabilitet och välbefinnande. EU understryker att vi kommer fortsätta samarbeta med internationella partners för att stödja Ukraina och implementera långtgående sanktioner mot Ryssland. Vidare betonar EU att konflikten har ökat den ekonomiska osäkerheten väsentligt och att den väntas dämpa den globala tillväxten. Även åtgärder för att stödja den ekonomiska återhämtningen från covid-19-pandemin och klimatförändringar lyfts fram. När det gäller det senare betonar EU särskilt vikten av koldioxidprissättning. EU lyfter även fram att den finanspolitiska inriktningen bör kunna anpassas vid behov, samtidigt som hållbarhet i offentliga finanser värnas.

I G20-positionerna betonas även vikten av att stärka internationell koordinering i den ekonomiska återhämtningen, tillvarata gröna och digitala möjligheter och stödja samarbete vad gäller vaccin mot covid-19. Även EU:s fortsatta arbete med att stödja låginkomstländer lyfts fram, inklusive en effektiv implementering av G20:s och Parisklubbens skuldhanteringsinitiativ.

I IMFC-uttalandet uttrycks även stöd till frivillig vidareutlåning av IMF:s särskilda dragningsrätter för att hjälpa sårbara ekonomier enligt de alternativ som IMF har tagit fram. Även exempel på vidtagna åtgärder för pandemihantering och klimatåtgärder lyfts fram.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet den 20 april och EU:s gemensamma uttalande inför IMFC-mötet den 21 april.

8. (ev.) Europeisk finansiell arkitektur för utveckling

- Diskussionspunkt

Ordförandeskapet och kommissionen väntas informera om det pågående arbetet med att förbättra den europeiska arkitekturen för utvecklingsfinansiering. Därefter väntas rådet bjudas in till diskussion.

Information lämnades till utrikesutskottet den 21 november 2019.

Överläggning med finansutskottet ägde rum den 6 april 2021. Samråd med EU-nämnden har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 9 juni 2021.

Inom EU har det sedan 2019 pågått ett arbete för att se över den europeiska arkitekturen för utvecklingsfinansiering med syftet att effektivisera den nuvarande strukturen. Den 14 juni 2021 antog rådet slutsatser där man pekade på ett antal åtgärder som ska bidra till att förbättra utvecklingseffekten inom nuvarande arkitektur för utvecklingsfinansiering. I slutsatserna uppmanade rådet, på svenskt initiativ, bland annat kommissionen att lägga fram en färdplan för genomförandet av målen och rekommendationerna i slutsatserna.

Kommissionen presenterade sin färdplan den 24 mars 2022. I färdplanen redogör kommissionen för ett antal åtgärder de avser vidta för att stärka arkitekturen för utvecklingsfinansiering. Åtgärderna delas in i fyra kategorier med olika syften; stärkt politisk styrning, ökad koordinering, bättre inkludering av fler europeiska utvecklingsaktörer i finansieringsarkitekturen, samt ökad synlighet och inflytande för EU och dess medlemsstater. Åtgärderna syftar till att öka EU:s totala genomslag och synlighet i utvecklingsarbetet genom större öppenhet mot fler aktörer, bättre samordning av relevanta aktörer och mer koordinerad informationsspridning.

Bland kommissionens förslag kan bland annat nämnas att lansera en portal för att underlätta matchningen av efterfrågan på stöd med olika europeiska aktörer, hålla högnivåmöten med internationella finansiella institutioner utanför EU och att publicera alla styrdokument så att EU:s politiska prioriteringar är tydliga för alla aktörer som är del av EU:s finansiella arkitektur. Kommissionen skriver även att de ska se över möjligheten att etablera en exportkreditfacilitet på EU-nivå, vilket är en fråga som redan tidigare diskuterats i rådet. Därtill föreslår kommissionen att EU:s

medlemsländer ska sträva efter att tala med en enad röst i internationella finansiella institutioner. I dessa institutioner ingår Sverige i olika valkretsar som även består av länder som inte är med i EU och där annan koordinering kan vara nödvändig.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringens välkomnar att arbetet med att förbättra den europeiska arkitekturen för utvecklingsfinansiering fortsätter i syfte att stärka utvecklingseffekten för det globala multilaterala systemet med fokus på demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och klimat.

Det är positivt att kommissionen har ett ambitiöst anslag med många konkreta åtgärdsförslag i sin färdplan. Regeringen kommer fortsätta analysera kommissionens förslag utifrån utgångspunkten att det övergripande syfte bör vara att stärka utvecklingseffekten.

Regeringen anser att ökad EU-koordinering i relevanta sammanhang i internationella finansiella institutioner är positivt, samt att det redan finns fungerande forum för koordinering. Samtidigt kan det ibland finnas behov att föra fram valkretsens eller nationella prioriteringar.

Regeringen håller inte med kommissionen om att det finns behov av en exportkreditfacilitet på EU-nivå och tycker att kommissionens formulering i färdplanen är allt för långtgående.

9. (ev.) Slutsatser om EU:s strategiska autonomi på det ekonomiska och finansiella området

- Besluts punkt

Rådet väntas godkänna slutsatser om den öppna strategiska autonomi i EU:s ekonomiska och finansiella system.

De aktuella rådsslutssatserna har inte behandlats i riksdagen tidigare. Överläggning med finansutskottet om kommissionens meddelande *Det europeiska ekonomiska och finansiella systemet: Främja öppenhet, styrka och resiliens* ägde rum den 23 mars 2021.

Kommissionen presenterade den 19 januari 2021 ett meddelande som innehöll åtgärder för att stärka EU:s ekonomiska och finansiella system.

Meddelandet har tre huvuddelar: i) eurons internationella roll som reservvaluta, ii) EU:s finansiella infrastruktur och iii) sanktioner.

Meddelandet beskrivs närmare i faktrapromemoria 2020/21:FPM76.

De aktuella rådslutsatserna syftar till att följa upp kommissionens meddelande. I slutsatserna betonar rådet bland annat vikten av att uppnå en balans mellan ekonomisk och finansiell autonomi å ena sidan, och av öppenhet, globalt samarbete och multilateralism å andra sidan. När det gäller att stärka eurons internationella roll och den finansiella infrastrukturen, betonar rådet bland annat vikten av vidare arbete för att fullborda bankunionen, för mer integrerade kapitalmarknader samt för att understödja den gröna omställningen på det ekonomiska och finansiella området. När det gäller sanktioner, framhålls vikten av nära samordning mellan medlemsstaterna för att säkerställa ett effektivt genomförande. Rådet ger också stöd till arbete för att identifiera och motverka möjligheter att kringgå och undergräva EU:s sanktioner.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

10. Övriga frågor

- a) (ev.) Lägesrapport om genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster**
  - Informationspunkt

Rådet väntas få en lägesuppdatering om medlemsstaternas genomförande av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.

Information om genomförandet av EU-direktiv på finansmarknadsområdet gavs till EU-nämnden senast den 1 oktober 2021.

EU:s medlemsstater ska anpassa sin nationella lagstiftning efter de direktiv och förordningar som tas fram på finansmarknadsområdet. Mot bakgrund av detta redogör kommissionen halvårsvis om medlemsstaternas genomförande av aktuella EU-rättsakter på finansmarknadsområdet.